

Попик М.М., Ярема В.І.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

КОНТРОЛІНГ У СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

В сучасних умовах невизначеності особливої актуальності набуває впровадження в теорію і практику управління промисловим підприємством організаційних основ та інструментів контролінгу.

У науковій літературі контролінг розглядають як функцію підтримки прийняття рішень на підприємстві, яка передбачає збирання, підготовку, обробку, перерозподіл інформації; планування, орієнтоване на досягнення цільових показників; контроль досягнення цілей; інші управлінські заходи [1; 2; 3]. Крім того, контролінг є функцією сервісу для менеджменту і використовується для розробки планів підприємства, акумулювання інформації з метою прийняття управлінських рішень.

Розглядаючи контролінг як функцію підтримки процесу управління, логічним буде включати в нього ті види управлінської діяльності, які забезпечують досягнення поставлених перед підприємством цілей. Отже, контролінг як функціональна галузь управління охоплює в першу чергу підтримку процесів планування, контролю і регулювання, координацію та інформаційно-аналітичне забезпечення.

Варто відзначити, що зменшення диференціації функцій менеджменту підвищує вагомість контролінгу. Наприклад, якщо функція планування отримує організаційне оформлення у вигляді спеціалізованого відділу, контролінг забезпечує консультативно-методичну підтримку процесу планування; в іншому випадку контролінг виконує функцію планування на промисловому підприємстві і стає відповідальним за її результати. Завдяки контролінгу стає можливим так управляти аналітичними і контрольно-коригувальними процесами, щоб у максимальній мірі виключити помилки, прорахунки і

небажані відхилення, забезпечуючи підприємству економічне і фінансове благополуччя.

Досліджуючи систему менеджменту як підсистему управління промисловим підприємством, ми погоджуємося з вченою І. Гусевою, яка розглядає менеджмент і контролінг як взаємопов'язані складові загальної системи управління [2]. Оскільки система менеджменту відповідальна за прийняття рішень і результат, то вона є провідною, управляючою по відношенню до контролінгу. При цьому контролінг інтегрує всі функції менеджменту, координує їх і не підмінюючи собою управління підприємством переводить його на якісно новий рівень.

Аналогічної точки зору дотримується Є. Складар, який стверджує, що контролінг знаходить точки дотику між функціональними складовими менеджменту, створюючи єдину систему управління і адаптує цю систему відповідно до вимог зовнішнього середовища [2].

Таким чином, за своїм функціональним наповненням і роллю в процесі управління, контролінг є інтегруючою і координуючою підсистемою управління; він забезпечує інструментальну і методичну базу підтримки прийняття рішень на підприємстві.

Література

1. Контролінг – від теорії до реалізації на практиці: Монографія / В.В. Прохорова та ін. Харківський національний економічний ун-т. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2006. – 200 с.
2. Гусева И. Менеджмент и контроллинг в системе управления предприятием / И. Гусева // Проблемы теории и практики управления. – 2009. – №3. – С. 88 – 91.
3. Складар Е.Н. Теоретические основы формирования системы интегрированного контроллинга на промышленном предприятии / Складар Е.Н., Зверкович И.О., Хрычикова Т.Д. // Проблемы теории и практики управления. – 2005. – №2. – С. 9 – 15.